

Národní muzeum pokračuje v podpoře ochrany kulturního dědictví na Ukrajině. Vysílá unikátní mobilní digitalizační stanici Archa III

24.3.2026 - | Národní muzeum

Národní muzeum pokračuje v podpoře ochrany kulturního dědictví na Ukrajině. Nově vysílá mobilní digitalizační stanici Archa III, která umožní přímo v terénu vytvářet detailní 3D záznamy ohrožených památek a sbírkových předmětů. Projekt vznikl díky podpoře Nadace Karel Komárek Family Foundation.

Národní muzeum se dlouhodobě podílí na ochraně kulturního dědictví v krizových oblastech. V minulosti se zapojilo například do záchrany památek v Sýrii, Afghánistánu či Súdánu a podílelo se také na obnově sbírek poškozených zemětřesením v Chorvatsku nebo požárem v Banské Štiavnici na Slovensku. Od začátku války na Ukrajině poskytuje konkrétní pomoc tamním muzeím a kulturním institucím, od materiální podpory přes veřejné sbírky až po odbornou spolupráci.

Projekt Archa III představuje nový přístup k ochraně kulturního dědictví v podmínkách ozbrojeného konfliktu. Mobilní pracoviště umožňuje přímo v institucích i v terénu digitalizovat předměty různých velikostí, od drobných artefaktů až po rozměrné objekty. Vznikají tak přesné digitální kopie, které slouží pro dokumentaci, výzkum i případnou obnovu poškozených památek.

„Národní muzeum pomáhá na Ukrajině konkrétními činy. Od prvních dnů války se snažíme podporovat ukrajinské kolegy, kteří s mimořádnou odvahou a nasazením chrání své kulturní dědictví i v podmínkách každodenního ohrožení. Projekt Archa III je dalším krokem této podpory a přináší moderní technologie přímo tam, kde jsou nejvíce potřeba. Velmi si vážíme podpory Nadace Karel Komárek Family Foundation, díky níž se tento projekt mohl uskutečnit. Za několik dnů tuto pomoc osobně předám v Kyjevě, abych tak též vyjádřil respekt a solidaritu s těmi, kteří dnes chrání kulturní hodnoty přesahující hranice jedné země,“ říká generální ředitel Národního muzea Michal Lukeš.

„Je nepřípustné, aby Ukrajina přicházela vlivem ruské agrese o to nejcennější, co z hlediska své národní identity má. V projektu Archa jsme proto reagovali na naléhavou potřebu chránit ukrajinské kulturní dědictví a zároveň se spojili s institucemi, které mají znalosti a zkušenosti, potřebné k naplnění společného cíle: pečovat o historickou paměť ukrajinského národa. Partnerství soukromého a veřejného sektoru se zde ukázalo jako velmi produktivní. Jeho výsledky mají totiž trvalý charakter a mohou sloužit jako model pro podobná řešení v turbulentních časech, kdy by se ochrana kultury neměla stávat okrajovým tématem,“ řekl ředitel Nadace Karel Komárek Family Foundation Luboš Veselý.

Mobilní digitalizační stanice je vybudována na podvozku vozu Volkswagen Crafter a vybavena špičkovými 3D skenery a fotogrammetrickými systémy. Technologie byla vyvinuta odborníky Národního muzea speciálně pro potřeby digitalizace sbírkových předmětů v krizových podmínkách.

Získaná data jsou ukládána do zabezpečeného cloudového prostředí a zpřístupňována prostřednictvím specializovaných rozhraní. Odborníkům tak umožňují detailní studium objektů, jejich porovnávání i další využití ve vědecké a muzejní praxi. Součástí projektu je také školení ukrajinských specialistů, kteří budou technologii využívat v praxi.

Stanice Archa III bude nasazena po celé Ukrajině, zejména v oblastech zasažených válečnými událostmi. Vozidlo převezme Kyjevsko-pečerská lávra, která je pověřena Ministerstvem kultury Ukrajiny koordinací ochrany kulturního dědictví. Projekt tak přispěje nejen k okamžité ochraně památek, ale i k jejich budoucí obnově.

Národní muzeum zároveň z prostředků Národního plánu obnovy vybudovalo druhou verzi této technologie, která zůstane v České republice. Bude sloužit potřebám Národního muzea a zároveň bude připravena k nasazení při ochraně ohroženého kulturního dědictví doma i v zahraničí.

Více informací naleznete na www.arkforukraine.org/

<https://www.nm.cz/media/tiskove-zpravy/narodni-muzeum-pokracuje-v-podpore-ochrany-kulturniho-dedictvi-na-ukrajine-vysila-unikatni-mobilni-digitalizacni-standy-archa-iii>